

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی تهران
پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

عنوان:

مقایسه دیدگاه دختران نوجوان و مادران آنها در مورد اولویت های بهداشتی در
حیطه سلامت جسمی در مدارس شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷

نگارنده:

زهرا مهرجو

استاد/اساتید راهنما

سرکار خانم دکتر نسرين نيك پيما

استاد مشاور

جناب آقای دکتر رضا نگارنده

سال ۱۳۹۸

چکیده

عنوان: مقایسه دیدگاه دختران نوجوان و مادران آنها در مورد اولویت های بهداشتی در حیطه سلامت

جسمی در مدارس شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷

مقدمه و هدف: با توجه به تغییرات شرایط جسمی دختران در دوران نوجوانی و نقش اساسی آنان به عنوان مادران فردا می توان ادعا نمود که سلامت دختران نوجوان از جایگاه ویژه ای برخوردار است و زیر بنا و سرآغازی جهت دهنده برای دوره های بعدی زندگی آنها خواهد بود. در راستای اهداف نظام سلامت، مدرسه نقش بسیار مهمی در شناسایی نیازهای بهداشتی و اولویت بندی بهداشتی، برنامه ریزی جهت آموزش سلامت و ارتقای آن بر عهده دارد. نیازسنجی و اولویت بندی بهداشتی مستلزم نگاهی همه جانبه بوده و کسب اطلاعات از والدین، بویژه مادران، جهت اولویت بندی بهداشتی مناسب بر اعتبار کار می افزاید. بر این اساس این مطالعه با هدف تعیین و مقایسه دیدگاه دختران نوجوان و مادران آنها در مورد اولویت های بهداشتی در حیطه سلامت جسمی در مدارس شهر تهران انجام شد.

مواد و روش ها: در این پژوهش توصیفی-تحلیلی، تعداد ۴۶۴ نفر از دختران نوجوان دوره متوسطه مدارس دولتی شهر تهران در سال تحصیلی ۹۸-۹۷ به همراه مادرانشان به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. معیارهای ورود به پژوهش، رضایت آگاهانه دختران نوجوان با میانگین سنی ۱۵-۱۸ سال شاغل به تحصیل در پایه های دهم، یازدهم و دوازدهم در مدارس دولتی و عدم بیماری های جسمی یا اختلالات روانشناختی تشخیص داده شده، بوده است. پس از اخذ رضایت نامه آگاهانه، برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و ابزار پژوهشگر ساخته اولویت های بهداشتی دختران نوجوان استفاده گردید. این ابزار خودگزارشی دارای ۴۴ گویه با ۴ مولفه: تغذیه، فعالیت بدنی، بهداشت دوران قاعدگی و بهداشت فردی می باشد که پاسخ دهی بر اساس مقیاس لیکرت ۵ رتبه ای (هرگز-همیشه) می باشد. نمره کمتر در هر مولفه نشانه نیاز بیشتر و اولویت بالاتر برای نیاز بهداشتی مورد نظر است. نتایج با استفاده از آمار توصیفی، آزمون های تی مستقل، آنالیز واریانس و آزمون تعقیبی شفه و با استفاده از نرم افزار SPSS ویرایش ۱۶ تحلیل شد.

یافته ها: نتایج آماری یافته های توصیفی نشان داد اولویتهای بهداشتی از دیدگاه دختران نوجوان به ترتیب اولویت، مولفه فعالیت بدنی با میانگین و انحراف معیار $14/31 \pm 4/93$ ، بهداشت دوران قاعدگی با میانگین و انحراف معیار $21/57 \pm 5/45$ ، تغذیه با میانگین و انحراف معیار $34/95 \pm 17/42$ و بهداشت فردی با میانگین و انحراف معیار $13/46 \pm 13/09$ می باشد. همچنین اولویتهای بهداشتی از دیدگاه مادران به ترتیب، مولفه فعالیت بدنی دارای میانگین و انحراف معیار $(14/14 \pm 4/75)$ ، بهداشت دوران قاعدگی $(21/37 \pm 5/17)$ ، بهداشت فردی $(13/09 \pm 30/05)$ تغذیه $(16/75 \pm 34/65)$ بوده است که با استفاده از آزمون تی مستقل نشان داد بین دیدگاه دختران نوجوان و مادران آنان در تعیین اولویت های بهداشتی در حیطه ی سلامت جسمی تفاوت وجود دارد. ($p=0.05$).

نتیجه گیری: بر مبنای یافته های این پژوهش برنامه ریزی برای اولویت بهداشتی به ویژه فعالیت بدنی برای دختران نوجوان پیشنهاد می شود چرا که فعالیت بدنی مناسب به پیشگیری از چاقی و انواع بیماری های مزمن در بزرگسالی کمک می کند.

کلید واژه: اولویت های بهداشتی، دختران نوجوان، سلامت جسمی، مادران، نیازهای بهداشتی

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

Title:

Comparing the Views of Adolescent Girls and Their Mothers on Health Priorities in the Area of Physical Health the Schools of the City of Tehran in 2018-19

A thesis /dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of Science (M.Sc)

By:

Zahra Mehrjou

Supervisor:

Dr.Nasrin Nikpaima

Advisor:

Dr. Reza Negarandeh

2019

Abstract

Introduction and Objective: With regard to the changes in the physical condition of girls during adolescence and their essential role as tomorrow (future) mothers, it can be claimed that the health of adolescent girls is very important, which will be the foundation for the next stages of their lives. In line with the goals of the health system, school plays an important role in identifying health needs and prioritization, promotion and planning for health education. Health prioritization and needs assessment require a full-scale look and gaining information from parents, especially mothers, adds to the credibility of the work for a proper health prioritization. The purpose of this research was to determine and compare the views of adolescent girls and their mothers about health priorities in the field of physical health in Tehran schools.

Materials and Methods: The research has employed a **descriptive** method. The sample size was 464 high school adolescent girls in Tehran in 2018-18 who were chosen by a multi-stage cluster sampling method. The inclusion criteria were the informed consent of adolescent girls with a mean age of 15-18 years old studying in the tenth, eleventh, and twelfth grades in public schools and lack of physical illnesses or psychological disorders. For gathering data, the girls filled out demographic information questionnaire and the researcher-made questionnaire of adolescent girls' health preferences after obtaining informed consent. This self-report instrument has 4 items with 4 components including nutrition, physical activity, menstrual health, and personal hygiene with a 5-point Likert scale (never-always). The lower score in each component indicates a greater need and a higher priority for the desired health need. The results were analyzed using descriptive statistics, independent t-test, ANOVA, and Scheffe post hoc tests using SPSS 16 software.

Results: The statistical results of descriptive findings showed that the health priorities from the perspective of adolescent girls in order of priority were physical activity, menstrual health, nutrition, and personal health with the mean and standard deviation as much as 4.93 ± 14.31 , 5.45 ± 21.57 , 17.42 ± 34.95 , and 13.46 ± 37.5 , respectively. Moreover, the health priorities according to mothers were physical activity, menstrual health, personal health, and nutrition with the mean and standard deviation as much as 4.75 ± 14.14 , 5.17 ± 21.37 , 13.09 ± 30.05 , and 16.75 ± 34.65 , respectively. Independent t-test showed that there is a difference between the view of adolescent girls and their mothers in determining health priorities in the area of physical health ($p = 0.05$).

Conclusion: According to the results, planning for health priority, especially physical activity is suggested for adolescent girls because appropriate physical activity helps to prevent of obesity and chronic diseases in adulthood.

Keywords: Health priorities, Adolescent girls, Physical health, Mothers, Health needs